

Deveta mednarodna olimpijada iz jezikoslovja
Pittsburgh (Združene države Amerike), 24.–31. julij 2011

Rešitve nalog individualnega tekmovanja

Naloga št. 1. Glagolske oblike jezika menomini imajo naslednjo zgradbo:

<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 2px;">ne-</td><td style="padding: 2px;">jaz</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">ke-</td><td style="padding: 2px;">mi₁₊₂</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">—</td><td style="padding: 2px;">on</td></tr> </table>	ne-	jaz	ke-	mi ₁₊₂	—	on	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 2px;">kaw</td><td style="padding: 2px;">dol</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">ket</td><td style="padding: 2px;">ven</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">kēsk</td><td style="padding: 2px;">skozi</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">pahk</td><td style="padding: 2px;">stran</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">pāhk</td><td style="padding: 2px;">odpreti</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">pīt</td><td style="padding: 2px;">semkaj</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">taw</td><td style="padding: 2px;">preluknjati</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">wack</td><td style="padding: 2px;">okoli</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">wāp</td><td style="padding: 2px;">začeti</td></tr> </table>	kaw	dol	ket	ven	kēsk	skozi	pahk	stran	pāhk	odpreti	pīt	semkaj	taw	preluknjati	wack	okoli	wāp	začeti	<p style="text-align: center;">neprehoden glagol:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 2px;">-āhpe</td><td style="padding: 2px;">smejati</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-ānāhkæ</td><td style="padding: 2px;">kopati</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-eqta</td><td style="padding: 2px;">—</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-ohnæ</td><td style="padding: 2px;">hoditi</td></tr> </table>	-āhpe	smejati	-ānāhkæ	kopati	-eqta	—	-ohnæ	hoditi	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 2px;">-m</td><td style="padding: 2px;">jaz</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-q</td><td style="padding: 2px;">mi₁₊₂</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-w</td><td style="padding: 2px;">on</td></tr> </table>	-m	jaz	-q	mi ₁₊₂	-w	on
ne-	jaz																																								
ke-	mi ₁₊₂																																								
—	on																																								
kaw	dol																																								
ket	ven																																								
kēsk	skozi																																								
pahk	stran																																								
pāhk	odpreti																																								
pīt	semkaj																																								
taw	preluknjati																																								
wack	okoli																																								
wāp	začeti																																								
-āhpe	smejati																																								
-ānāhkæ	kopati																																								
-eqta	—																																								
-ohnæ	hoditi																																								
-m	jaz																																								
-q	mi ₁₊₂																																								
-w	on																																								
		<p style="text-align: center;">prehoden glagol:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 2px;">-ah</td><td style="padding: 2px;">z orodjem</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-aht</td><td style="padding: 2px;">z usti</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-en</td><td style="padding: 2px;">z roko</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-es</td><td style="padding: 2px;">sekati</td></tr> </table>	-ah	z orodjem	-aht	z usti	-en	z roko	-es	sekati	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 2px;">-an</td><td style="padding: 2px;">jaz</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-æq</td><td style="padding: 2px;">mi₁₊₂</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">-am</td><td style="padding: 2px;">on</td></tr> </table>	-an	jaz	-æq	mi ₁₊₂	-am	on																								
-ah	z orodjem																																								
-aht	z usti																																								
-en	z roko																																								
-es	sekati																																								
-an	jaz																																								
-æq	mi ₁₊₂																																								
-am	on																																								

Če sta prva dva samoglasnika v besedi kratka, potem drugi postane dolg ($e > \bar{æ}$).

- (a)
- **kekēskahæq**: mi₁₊₂ presekamo, prelomimo to z orodjem
 - **nepāhkenan**:
 - jaz odpiram to z roko ($\sqrt{\text{pāhk}}$),
 - jaz odlomim to z roko ($\sqrt{\text{pahk}}$)
 - **wāpāhpew**: on se začinja smejati
- (b)
- jaz začinjam to jesti: **newāpahtan**
 - mi₁₊₂ polagamo to z roko: **kekāwenæq**
 - on koplje luknjo: **tawānāhkæw**
 - on gre ven: **ketōhnæw**

Naloga št. 2.

- (a)
<i>bøga</i>	[bø:va]
<i>knoðar</i>	[kno:ar]
<i>kvøða</i>	[kvø:a]
<i>løgur</i>	[lø:vur]
<i>plága</i>	[plɔava]
<i>skaði</i>	[skɛa:ji]
<i>toygur</i>	[tøijur]
<i>trúgi</i>	[trø:wi]

(b) V prvem zlogu *a* [ɛa], *á* [ɔa], *e* [e:], *ei* [ai], *ey* [ei], *i* [i:], *o* [o:], *oy* [ɔi], *ó* [ɔu], *u* [u:], *ú* [ɰu], *ø* [ø:].

Med samoglasnikoma **ð** = **g**. Uporabi se prvo ustrezno pravilo:

1. **ð/g** [w] | [u(:)] ___;
2. **ð/g** [j] | [i(:)] ___ ali ___ [i(:)];
3. **ð/g** [v] | ___ [u(:)];
4. **ð/g** [v] v samostalniku, [∅] v glagolu.

Naloga št. 3. Pravila:

1. Pridevniki sledijo samostalnikom, na katere se nanašajo.
2. Samostalnik (oziroma pridevnik, kjer obstaja) dobi oznako **-ĕ**, razen če je neodtujljiva posest (del telesa, sorodstven izraz); v slednjem primeru je pred njim lastnik.
3. Odtujljiva posest je izražena z **á** med lastnikom in posestjo.
4. V spojenem samostalniku ima zadnji zlog nizek ton (»`«).

- (a) **mùsúĕ á gbòmùĕ**: riba od ženske
léŋ kúndúĕ á nyìmìĕ: kača od nizkega otroka
gbòmù-lèndè kúndúĕ: kratek čoln
- (b) **kándò-lèndè lòĕ**: majhno letalo
- (c) kača od orla: **kòánjàĕ á nyìmìĕ**
oko od majhnega otroka: **léŋ lòĕ já**
sestra od visokega moškega: **kàí jǎŋĕ lòĕ-mùsù**
majhna kačica: **nyìmì-lèŋ lòĕ**

Naloga št. 4. V spojenem samostalniku levi del določa desnega. Samostalnik dobi končnico **-tl/li**, razen če ima eno izmed pripon **-capil** (pomanjš.), **-huah** 'tisti, ki ima ...', **-tlah/lah** 'mesto od veliko ...' ali **-tzintli** 'spoštovani ...' (**-li** in **-lah** za **l**, drugače **-tl** in **-tlah**).

- (a)
a-cal-huah	lastnik kanuja (a-cal-li kanu, »vodna hiša«)
a-chil-li	vodni poper
a-tl	voda
cal-lah	vas
cal-huah	gospodar hiše
chil-a-tl	poprova voda
chil-li	čili paprika
col-li	dedek/prednik
col-tzintli	spoštovani dedek/prednik
cone-huah	mati, »tista, ki ima otroka (otroke)«
cone-huah-capil	mamica
cone-tl	otrok
oquich-cone-tl	deček, otrok moškega spola
oquich-huah	žena, »tista, ki ima moža«
oquich-totol-tzintli	spoštovani puran
te-huah	lastnik kamenja
te-tlah	kamnito področje
totol-te-tl	puranovo jajce

- (b) hiša: **calli** kamen: **tetl** lastnik vode: **ahuah**
spoštovani moški/mož: **oquichtzintli**

- (c) **cacahua-tl**: kakav **cacahua-te-tl**: kakavovo seme
cacahua-a-tl: kakav (pijača) **cacahua-huah**: lastnik kakava

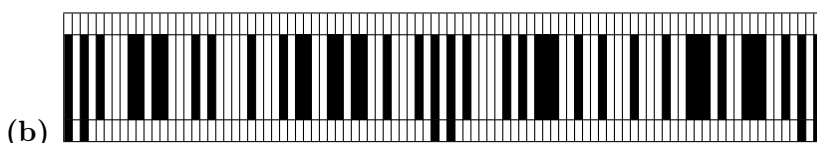
Naloga št. 5. Vzorci, sestavljeni iz pasov širine ena, ●● na obeh koncih in ○○○○ na sredini, uokvirjajo dve skupini šestih števk. Vsaka številka je zapisana s štirimi pasovi, vsak širine 1–4, s skupno širino 7. Obstajajo tri kode za vsako številko, ena izmed njih (R) se uporablja na desni in dve (A in B) na levi.

		A: ○●●●	B: ○○○●	R: ●○○○
0	—	3211	1123	3211
1	?	2221	1222	2221
2	AABBAB	2122	2212	2122
3	AABBBA	1411	1141	1411
4	ABAABB	1132	2311	1132
5	ABBAAB	1231	1321	1231
6	ABBBAA	1114	4111	1114
7	ABABAB	1312	2131	1312
8	ABABBA	1213	3121	1213
9	ABBABA	3112	2113	3112
X	AAABBB	—	—	—

Vzorec iz A in B na levi da podkodo. Vsak vzorec se začne z A (to pokaže, da je črtna koda obrnjena pravilno, drugače bi se začela z B, ki je zrcalna slika R) in vsebuje natanko tri Aje. Naloga vsebuje vse možne vzorce razen AABABB (podkoda 1).

Samo pri črtnih kodah za meso, sir ipd., ki imajo naključno težo, je cena del črtna koda (za ostale se cena pridobi v računalniškem sistemu trgovine). Te črtna koda se oblikuje v trgovini (podkoda 2) in zato nimajo standardne oblike, ampak v dveh, ki sta v nalogi, zadnje štiri številke pred kontrolno vsoto pomenijo ceno (svinjski zrezek: 0416 → 4 evre in 16 centov).

- (a)
1. (E);
 2. G, kontrolna vsota = 2;
 3. C;
 4. D;
 5. A, Nemčija;
 6. I;
 7. H, cena = 4 evre in 74 centov;
 8. B, cela koda = 7-317442-030049;
 9. F.

- (c) Ta črtna koda je obrnjena narobe (začne se z B, ne z A), zato jo je treba obrniti in napisati od zadaj naprej.

Norveška = 70, cela koda = 7-022070-000035.

